

Jak funguje (nejen) covidová tyranie

svobodny-svet.cz/jak-funguje-nejen-covidova-tyranie

3. prosince 2022

Dvě třetiny populace jsou schopné i ochotné vykonat jakýkoliv rozkaz, když je vydaný vyšší autoritou. Zodpovězení klíčové otázky jak může fungovat covidismus. Experiment o slepém a tupém poslouchání autorit odhaluje příčinu takového chování, včetně schovávání se argument „já jsem jen plnil zadaný úkol,,“ který používali pro svou obhajobu i nacisté po druhé světové válce. Míra poslušnosti a oddanost autoritám pohání vpřed nejen covidovou tyranii, ale i jakoukoliv další.

Kdyby to skončilo, nepřímo by přiznali, že neměli zajít tak daleko. Tím že pokračují, ospravedlňují veškeré své dosavadní jednání.

Několik zajímavých myšlenek a citací z videa:

Vnutili jsme mu pravidla hry, podle nich trestá oběť, která mu nic neudělala.

Jak dlouho bude plnit hloupé a pobuřující zadání, které jsme mu zadali?

Jakmile systém ztratí hierarchickou soudržnost a u autorit se projeví rozkol, subjekt ihned přestane poslouchat.

V průměru poslechlo 69% subjektů. Z toho vyplývá, že v civilizované zemi, demokratické liberální, jsou dvě třetiny populace schopné i ochotné vykonat jakýkoliv rozkaz, když je vydaný vyšší autoritou.

Nebylo na mně, abych hodnotil krutost svého jednání, nebo nevinnost oběti, od toho tam byla vyšší autorita. Já jsem jen plnil zadaný úkol. Když pilot dostane rozkaz, aby na město shodil bombu, nezkoumá zda je to správné či ne, a bombu shodí.

Kdyby to skončilo, nepřímo by přiznal, že neměl zajít tak daleko. Tím že pokračuje, ospravedlňuje veškeré své dosavadní jednání.

V případě genocidy například, když se nějaký tyran rozhodne, že dá zabít pět šest miliónu lidí, tak potřebuje nejméně milion kompliců, zabijáků, popravčích, jak docílí jejich poslušnosti?

Prostě jim rozdělí odpovědnost. Tyran potřebuje hlavně tyranský stát. Zaměstnává milion poddajných úředníků, a každému z nich zadá zdánlivě banální úkol. A každý z nich tento úkol plní, kompetentně a bez výčitek, protože si neuvědomuje, že svou troškou přispívá k celkovému zmaru. Jedni oběti zatknou, takže se dopustí pouhého zatýkání. Další tyto oběti odvezou do táborů, vykonají jen svou práci strojvedoucích. A správce tábora, který otevře bránu, plní jen svou povinnost ředitele věznice. Samozřejmě, že na závěrečné mučení se najmou ti nejsurovější. **Ale pro všechny články řetězu je poslušnost pohodlná.**

Když člověk získá moc nad druhými, může se změnit k nepoznání.

Takzvaný **stanfordský vězeňský experiment** je v psychologii jedním z nejznámějších a nejkontroverznějších experimentů. Byl řízen a proveden roku 1971 americkým psychologem Philipem

Zimbardem. Spočíval v uzavření určitého počtu dobrovolníků do uměle vytvořeného vězení v rolích vězňů a dozorců a sledování jejich chování.

Experiment musel být předčasně ukončen kvůli neočekávané krutosti dozorců a psychickému stavu všech účastníků experimentu. Stalo se tak na popud čerstvě vystudované psycholožky Christiny Maslach, Zimbardovy přítelkyně a budoucí manželky.

12 vězňů a 12 dozorců bylo vybráno ze 75 studentů-dobrovolníků. Zcela záměrně byli vybráni psychicky vyrovnaní a zdraví jedinci. Právě proto, že experiment měl vnést světlo například do problému samovýběru při volbě povolání dozorce a také do obecného sporu o to, zda agresivita a brutalita spíše závisí na psychických predispozicích nebo je způsobena okolnostmi. Mezi dozorce a vězně byli dobrovolníci rozděleni náhodně, přičemž samotného experimentu se ze začátku účastnilo 9 vězňů a 9 dozorců. Zbytek tvořil náhradníky. Roli hlavního dozorce zastával David Jaffe a roli ředitele věznice pak Phillip Zimbardo.

Jedním z cílů experimentu, jak jsem již uvedla výše, bylo poukázat na situační vlivy s dopadem na chování jednotlivce. Ve své době se jednalo o originální myšlenku, která zásadně posunula psychologické porozumění jednání lidí. Kontext může výrazným způsobem ovlivnit charakter člověka. Ale výsledky experimentu nelze uzavřít pouze tímto konstatováním. Proč se šikany vůči vězňům dopustila pouze část dozorců? Stejná situace neovlivnila všechny stejným způsobem a nemůžete tedy tvrdit, že násilné chování bylo pouze následkem neschopnosti čelit situačnímu tlaku. [zdroj]

Experiment šokoval tím, jak rychle začali dozorcí mučit a ponižovat vězně. Po šesti dnech ho Zimbardo předčasně ukončil, jeho přítelkyně mu totiž pohrozila, že pokud bude v experimentu pokračovat, rozejde se s ním. Stanfordský vězeňský experiment si získal ohromnou publicitu a ze svého autora udělal pravděpodobně nejslavnějšího amerického psychologa. Jistě tomu napomohlo i to, že

jen několik týdnů po jeho ukončení vypukla dramatická vzpoura ve vězení Attica v New Yorku, při jejímž potlačení zemřelo 43 vězňů a dozorců.

Jednotlivec může snadno odhodit některé osobnostní charakteristiky, pokud je vystaven situaci, v níž je mu přidělena určitá role. V případě Stanfordského experimentu to byla role autority. „Chtělo se mi z toho zvracet. Měla jsem dojem, že jsou všichni úchylové,“ vzpomíná manželka Philipa Zimbarda. [[zdroj](#)]

Film: **Stanfordský vězeňský experiment** [[zdroj](#)]

| NESPOKOJENY

■ ■ ■ ■ ■ (9 votes, average: **4,89** out of 5)

>> **Podpora**

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> **Pravidla diskuze**

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím [pravidla diskuze](#).

>> **Jak poslat článek?**

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

